

15. 01. 2020 - Čj - Mluvnice - 7. A, B – řešení

Opakování nebo Prověřování učiva:

Téma: Odvozování podstatných jmen pomocí přípon

01 Řešení: *Jsou dána slova:* podkolenky, náprstník, podbradek, pohlavek, zámoří, náměstí, předjaří, návrší.

02 Řešení: *Porovnejte odvozená slova z předchozího cvičení se základovými slovy koleno, prst, brada, hlava, moře město, jaro vrch a určete, čím byla odvozena. Cvičení vypracujeme **ústně**.*

vzor: pahorek – hor(a), předpona *pa*, přípona –*ek*

03 Řešení: Utvořte zdobné názvy k následujícím jménům: je – li to možné, uvádějte jich pro každé z nich více. Cvičení vypracujeme **pisemně** do školních sešitů, pracujeme podle vzoru.

vzor: zahrada – zahrádka, chvíle – chvilka, ...

zahrada - zahrádka, hoch - hošík, chvíle - chvilka, nádrž - nádržka, dítě – děťátko, medvěd - medvídek, slovo - slůvko, zvon - zvonek, orel - orlík, ruka - ručka, džbán - džbánek

04 Řešení: Zopakujte si, jak se tvoří názvy obyvatelské, a napište k následujícím vlastním zeměpisným jménům. Cvičení vypracujeme **ústně**, každý vyvolaný žák přečte slovo a utvoří.

vzor: Jihlava – jihlavan, Morava – moravan,

Jihlava - Jihlavan, Morava - Moravan, Brno - Brňan, Praha - Pražan, Humpolec - Humpolečan, Litoměřice - Litoměřičan, Afrika - Afričan, Dánsko - Dán, Rakousko - Rakousko, Argentina - Argentina, Egypt - Egypt'an, Kolumbie – Kolumbijec, Irsko - Ir, Korea - Korejec, Portugalsko - Portugalec, Bavorsko - Bavor, Brazílie - Brazilec, Británie - Brit, Nizozemí - Nizozemec, Tunisko – Tunisan, Albánie - Albánec

Procvičování učiva:

Téma hodiny: Odvozování přídavných jmen

01 Řešení: *Utvořte přídavná jména k následujícím vlastním zeměpisným jménům. Pak je napište ve správném tvaru 1. pádu rodu mužského životného. Cvičení vypracujte **písemně**, pracujte do sešitu na mluvnici podle vzoru, který je uveden pod zadáním. Pište jen tvary přídavných jmen (zeleně)*

vzor: Kroměříž - **kroměřížští**

Radnice - **radniční**, Trnava, Kostelec - **kosteleční**, Znojmo - **znojemští**, Roztoky - **roztoční**, Trenčín - **trenčínští**, Kladno – **kladenští**, Lednice - **ledniční**, Mikulov - **mikulovští**, Toronto - **torontští**, Austrálie - **australští**, Řecko - **řeční**, Anglie - **angličtí**, Kypr - **kyperští**, Palestina - **palestinští**, Mosambik - **mosambiční**, Mongolsko - **mongolští**, Sýrie - **syrští**, Porýní - **porýnští**

doplňkové zadání:

*K těmto utvořeným zeměpisným názvům utvořte obyvatelské názvy a řekněte si je **ústně**. Pracujte podle uvedeného vzoru.*

vzor: Kroměříž – Kroměřížan

02 Řešení: učebnice, s. 77/ cvičení 2 - V následujících spojeních jsou vlastnosti vyjádřené pomocí podstatných jmen. Pojmenujte je příslušnými odvozenými přídavnými jmény a podtrhněte v nich příponu i s koncovkou. Cvičení vypracujte **písemně** do učebnice, příponu i koncovku podtrhávajíte obyčejnou tužkou.

vzor: časopis pro ženy – ženský časopis

předmět ze železa – železný předmět, výpomoc přátel – přátelská pomoc, rána z děla – dělová rána, čaj z bylin – bylinkový čaj, koláč s jablky – jablečný koláč, návštěva ze zahraničí – zahraniční návštěva, stezka v horách – horská stezka, kraj s lesy – lesnatý kraj, hrnec mající díru – děravý hrnec, člun poháněný motorem – motorový člun, zprávy vysílané ráno – ranní zprávy, cesta plná bláta a hrbolů – blátivá cesta, nádoba z hlíny – hliněná nádoba, váha do kuchyně – kuchyňská váha, kamínky tvořící se v ledvinách – ledvinové kameny